

”Tiäks mää en jaks tätä *piip* enää”. ”No ei tarvikkaa. Ei toi ny mikää linnatuomio ol.”

Yllä oleva olisi luultavasti aika tarkka litteraatio vahvalla Porin murteella käydystä keskustelusta minun ja puolisoni välillä viime vuoden kesällä. Pahoittelukolumnien lukijoiden altistamista porin murteisille ilmaisuille kolumnissa myöhemminkin.

Tuolloin omasin ylilääkärin viran vastuineen höystettynä hyvinvointialueellamme alkaneilla yt-neuvotteluilla. Yt-pöytäkirjoissa oli tuossa vaiheessa suunnitelmia erikoisalani lääkäreiden työpanoksen osalta tavalla, jonka näin moninkertaistavan työmääräni lähitulevaisuudessa. Näiden suunnitelmien tekijällä ei ollut terveydenhuoltoalan koulutusta tai ymmärrystä siitä, millä tavoin hänen suunnitelmansa toteutuessaan rasittaisivat jo ennestään harvalukuista erikoisalani lääkärijoukkoa.

”Eksää vois ite men lääkärii. Tai vaiks työterveyshuolto.” Puoliso alkoi tuskastua yövalvomiini.

Yt-neuvottelut etenivät. Työnantajan edustajista enemmistö oli muiden ammattiryhmien edustajia. Lääkäreiden huolenaiheet tunnuttiin ohittavan usein perusteluilla vaikkapa ”potilaiden hoidon saatavuuden parantamisesta”. Rahaa ja resursseja ei toki ollut luvassa enempää, päinvastoin. Potilaiden aiempaa nopeampi ja tehokkaampi hoito otettaisiin käytännössä erikoisalani kollegoiden selkänahasta. Säästöjä piti syntyä laadun samalla parantuessa. Itse en juuri kyennyt näkemään tavoitteessa realiteettipohjaa. Siitä ei puhuttu, voitaisiinko lääkäreiltä jättää työtehtäviä pois, jos niitä samaan aikaan hallinnon puolelta lisättäisiin.

Hyvinvointialueiden muodostuessa päätösvaltaa on valunut lääkäreiltä muille ammattiryhmille. Samaan aikaan vastuu hoidon toteuttamisesta, potilasturvallisuudesta ja monesta muusta hoitoon liittyvästä on jäänyt lääkäreille. Viimesijaisessa vastuussa on, kuten hyvin tiedämme, usein kollega, joka yrittää vaikkapa päivystäessään parhaansa käytettävissä olevin resurssein: ei resursoinnista päättänyt taho. Vastuu säilyy lääkäreillä vaikutusmahdollisuuksien kaventuessa oleellisesti.

Kesän myötä epävarmuus kasvoi. Päätöksenteko klinikan tulevaisuuden osalta lykkääntyi. Eri ammattialojen

työkavereita irtisanoutui.

Sitten kävimme puolisoni kanssa kolumnin alussa käydyn keskustelun. Totesin, ettei minun ole pakko jaksaa senhetkisessä työtehtävässä. Keskustelin ymmärtävien esimieheni kanssa. Lopputuloksena työskentelen nyt, vajaata vuotta myöhemmin, saman organisaation sisällä, mutta osastonylilääkärinä ja erilaisessa työtehtävässä.

”Et sää oo nykyää enää nii hajamiäline ja pahal tuulel ko aiemmi.” Teinin huomio myöhemmin viime vuoden syksyllä veti mielteliääksi. Tunsin itseni luovuttajaksi jätettyäni enemmän vaikutusmahdollisuuksia sisältäneen työtehtävän. Riittämättömyyden tunne jatkaa seuralaisenani yhä edelleen.

Tiedän tehneeni kohdallani oikean ratkaisun, jos arvioin asiaa oman työkykyni näkökulmasta. Onko minunlaisiani muitakin? Kollegoita, jotka kokevat ei-lääkärijohdon osalta sellaisia paineita työssään, jotka saavat harkitsemaan työtehtävien ”downgreidaamista”, irtisanoutumista tai vaikka erikoisalain vaihdosta.

”Emmää voi kirjottaa kolumnii siit mite lääkäreitte pitäis oikee änget edustaa ittejä isompia pöytiä ko emmää ittekää tehny nii!” Tässä puolisololleni hiljattain tuskastuneena ähkäisty kommentti. Kolumnini saa tällaisen minämuodon, koska koen, että näistä tuntemuksista ja kuormituksesta pitää voida puhua.

En kyennyt toimimaan tehtävässä, jossa koin muiden ammattialojen edustajien pyrkivän sanelemaan työtehtäviäni ymmärtämättä täysin työn sisältöä. Ei ylpein hetkeni etenäkään luottamusmiesvinkkelistä, mutta kylläkin siksi, että tunnistin rajani ja siirryin työtehtävään, jossa koen jaksavani paremmin.

Mitä me lääkärit sitten voimme tehdä kyseisen huolestuttavan kehityskulun korjaamiseksi? En keksi tähän mitään muuta ratkaisua kuin voimiemme yhdistämisen. Yksin ei kukaan jaksakaan tätä taistelua taistellakaan. Toivotan uudelle liiton valtuuskunnalle jaksamista tärkeään tehtäväänsä. Me erikoislääkärit edustamme ammattitaitoa ja kokemusta aloillamme: annetaan sen kuulua.

Reetta Järvenpää
Psykiatrian ja
yleislääketieteen
erikoislääkäri
Satakunnan
hyvinvointialue
Pääluottamus-
mies